

וארטים לפרשת השבוע

מז כט. ועשית עמדי חסד ואמת. אומר רש"י חסד שנושם עם המתים הוא חסד של אמת שאינו מצפה לתשלום. ויש להקשות על אמובא בחז"ל במו"ק שהקובר מלך זוכה לקבורה בכבוד, וא"כ כן יש לו תגמול! מתרץ ע"כ החתן המופלג בחיר הפארתה שמעון משה מלמד בעל ה"אבני שהס', שאמנם הוא מקבל תגמול, אך מי שישעיל לא רש"י לא אומר שמדובר בחסד ללא תגמול, אלא שהוא לא מצפה לתגמול, וזה אכן נכון שהרי אף אדם לא מצפה למיתתו.

מז לא. וישתחו ישראל על ראש המטה. אומר רש"י שהודה לה' על שמיטתו שלמה ולא היה בה רשע שהרי יוסף מלך. ורבים תמהו מה הקשר בין זה ליוסף הוא מלך לזה שאין בו רשע? וי"ל דמה לעיל על הפסוק וישמע ראובן ויצלחו מידם, אומרים חז"ל שהטעם שראובן רצה להצילו משום שהיתה לו הכרת הטוב לחלומות של יוסף, כי עד החלומות של יוסף היו לו קציפות מצפון שמה החטא עם בלהה הוציאו מכלל השבטים, ובחלום שאמר יוסף אחד עשר כוכבים משתחוים לי הוברר לו שהוא נשאר כאחד השבטים, ואף יעקב ידע דמ"ז, אבל כל עוד החלום לא התגשם היה צד לומר חלומות שווא ידברו, אבל כעת כשהוא רואה שיוסף מלך, ממילא הוא הבין שהחלום הוא אמת וא"כ מטתו שלמה ואין בה רשע.

מח ה-ז. אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי. ואני בבואי מפדן מטה עלי רחל וגוי. וברש"י דע כל שע"פ הדיבור **עשיתו כן.** וצריך להבין מה הקשר בין מיתת רחל (שהיה יעקב צריך לומר שקבר בדרך בית לחם ע"פ הדיבור) לאפרים ומנשה כראובן ושמעון. י"ל שיעקב אמר שיוסף מקבל פי שנים בנחלה, (הינו הדואר הבורר ומקבל ע"י מנשה ואפרים שהם כבי' שבטים פי שניים). היה קשה ליוסף א"כ למה לאה נקברה יחד עם יעקב במערת המכפלה ולא רחל, הא רחל יעקב הבית כי רואים שיוסף הוא הבורר, מזה שאנמו לו כראובן ושמעון יהיו. ע"ז תירץ לו יעקב דע לך שע"פ הדיבור עשיתו כן. **עו"ל** שיעקב לכאורה לא יכול לתת ליוסף ב' חלקים ישראל דהא אין הבורר נוטל בראוי כבמחוקק. וארץ ישראל לכאורה עדיין לא הגיעה להם. וי"ל ע"פ הרמב"ן שארץ ישראל מוחזקת לנו מאבותינו והיא בקדושתה עוד טרם נחלו את הארץ. וראיתו (שלו הרמב"ן) ממה שרחל מתה לפני שהגיעו ארץ כנען לא היה יעקב בארץ ישראל (ששם קיימה האבות את כדל התורה) נשוי לב' אחיות. א"כ חז"ן, אומר הרמב"ן, שהארץ היתה בקדושתה עוד קודם שעלו אליה, ולכן זה לא יאו"י ועקב יכול להוריש ד"ז לבניו בחייו. וזמ"ש אפרים ומנשה וגוי. ואך אני כולל לתת ד"ז הרי זה ראו, י"ל שרחל מתה בדרך. כי אר"י כבר שייכת לנו ולכן היא לא כלה לעלות עמו כדי שלא יהיה נשוי בארץ לשתי אחיות. ומטעם זה אני מוריש ליוסף.

מח ז. ואני בבואי מפדן מטה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד כבדת ארץ לבוא אפרתה ואקברה שם. והנה הוסף כאן רש"י מדת ארץ הוא אלפיים אמה כמידת תחום שבת. ויש להקשות הא לעיל פרק לה פסוק טו בספור של פטירת רחל ג"כ כתוב שבת אלפיים אמה ש רש"י לא אמר שזה בתוך תחום שבת של ארץ אלפיים אמה? וי"ל ששם לא היה צורך להסביר למה קבר אותה באותו מקום. אבל כאן יעקב בא לעפר ליוסף כדי שלא תהיה תרעומת עליו למה לא קברה יחד עמו ועם האבות (וכמבואר ברש"י כאן), אומר רש"י שזה היה ע"פ הדיבור, והיה קשה לרש"י מה התרעומת שהיתה יכולה להיות ליוסף, וכן מה היה צריך לקבורה שם ע"פ הדיבור, הרי קיי"ל דמת מצווה קונה את מקומו ואסור לטלטלו, ולכן קברה היכן שמתה; ועי"ז תירץ רש"י שהיה זה בתוך תחום אלפים אמה וקיי"ל (טור יו"ד שסד) דרך אם נמצא המת חוץ לתחום רק אז קונה את מקומו, וכשמת בתחום נקבר בעיר, והשיבו יעקב שזה ע"פ הדיבור.

מח ט. בני הם אשר נתן לי אלוקים בזה. וברש"י בפסוק הקודם כתוב שיעקב לא רצה לברכם לפי שעתידי לצאת מהם רשעים, וממשיך רש"י בפסוק שלנו שיוסף הראה לו שטר אירוסין וכתובה אז הוא ניתות לברכם. וקשה: א. הרי אדם נידון לפי שעתו (ועיין ברש"י לעיל כאן ז) וא"כ קשה למה יעקב לא רצה לברכם, ועוד מה הוסיף לו שראה שטר אירוסין וכתובה? וי"ל דקושיא מיתרצא בחברתה. הנה אדם נידון ע"פ מה שהוא היום, מלבד בן סורר שנידון ע"ש סופו והטעם מבואר בהמורש"א מכיוון שהוא נולד מיפת תואר ולידתו (בסוג של)איסור אז נידון ע"ש סופו, ע"כ דברי המהרש"א. וא"כ כאן יעקב לא רצה לברך משום שאולי ילדתם באיסור ולא דנים ע"ש סופם, וכשיוסף הראה לו שטר אירוסין שהנישואים היו בהיתר אז ממילא אין דנים אותם ע"ש סופם ורואיים לברכה. ולפ"ז יובן מה שכתוב **בפסוק כ. ויברכם ביום ההוא לאמר בך יבורך ישראל.** לכאורה היבלה **ביום ההוא** מיותרת, כי היה אפשר לכתוב ויברכם לאמר, ולני"ל י"ל שביברכם ביום ההוא ליינו לפי מצבם באותו היום.

מח יא. ראות פניך לא פיללתי והנה הראה אותי אלוקים גם את רצעי. ולפי דברי חז"ל יובנו הדברים היטב. הנה שבת פס' י: יצא לעבירה הדורקו - וברש"י שם פניהם של עוברי עבירה מוריקין. ובגמ' בשבת קט: תקנה לזה שישתה כוס עקרין. אך דא עקא צרתה בצידה, כי נהיה הוא עקר מהולחדי (שבת פ.ק). ולפ"ז כך הפירוש שאמר ישראל אל יוסף ראה פניך - היינו אני רואה את פניך שאת טהורות כקודם שהלכת ופניך לא הוריקו, סימן שלא נכשלת עם אשת פוטיפר. ואם תמצ' לומר, שהוא שתה כוס עקרין ולכן

פניו עדיין טהורות! על זה י"ל הנה הראה לי אלוקים גם את זרעך, סימן שלא שתה כוס עקרין.

מח מט. וידגו לרוב בקרב מנשה. רבים מקשים הלא בכל הפסוקים לא תמצא שם שבט מנשה ואפרים היו יותר משאר השבטים כשנפקדו במדבר ובעברות מואב; וי"ל שברכת יעקב היתה בקרב הארץ והיינו שיפרו רק כשהיו בארץ ישראל באמת מצינו שבהיכנסם לארץ בשבע שנים שכבשו אז חלה עליהם ברכת יעקב כי תרבו כדגי הים שאין מספר לתולדותם, ולכן כתוב ביהושע וידברו בני יוסף את יהושע רב. קול מדוע נתתם לי נחלה גורל אחד וחבל אחד ואני עם רב. אמר אליהו.

מח כ. בך יברך ישראל לאמר ישימך אלוקים כאפרים וכמנשה. מה הטעם מברכים באפרים ומנשה ולא באבות הקדושים ושאר השבטים שהיו מורמים מאפרים ומנשה דכתיב עליהם שהם רק דומים לשבטים דכתיב כראובן ושמעון יהיו לי: י"ל, אומר רבי שלמה בלך, שהתורה באה לומר שאף שתמיד יש ירידת הדורות והדור הבא הוא פחות מהדור שלפניו ביר"ש, אנו מברכים את ילדינו שהדור הבא יהיה שווה לדור שלנו וכאפרים ומנשה שלמרות שהיו דבור אחרי השבטים הם נשארו כראובן ושמעון, וזהו הברכה לילדינו שלא תחול בהם ירידת הדורות.

מח כב. ואני נתתי לך שכס אחד על אחיך. וברש"י שכס ממש היא תהיה לך, וממשיך רש"י חלק אחד יתירה על אחיך. ולכאורה תמוה היה כתוב שכס אחד ומנלן לרש"י שזה גם שכס וגם חלק נוסף? וי"ל שהיה קשה לרש"י אך אפשר להעביר ליוסף חלק נוסף בארץ ישראל, הרי זה העברת נחלה מבן לבן וכיוון שעדיין לא קיבלו את ארץ ישראל זה דבר שלא בא לעולם; ועי"ז י"ל, אומר הפנים יפות, הנה יש דין שאפשר לקנות דשלב"ע יחד עם דבר שבא לעולם (ח"ו"מ רט) וכאן נתן את שכס שהיתה ברשותם כי כבשלו בניו, ויחד עם זה יכל לתת לו גם חלק נוסף בארץ ישראל אע"פ שלא בא לעולם.

מח כב. אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי. ובתרגום ביאר בצלותי ובעבותי, והיינו בתפילה ובקשה (כמו שביאר במכילתא בשבטל ב.). ויש לבאר למה תפילה נקראת חרב, ואילו בקשה נקראת קשת? וי"ל, אומר הרב מבריסק, כי כח החרב היא להמית ע"י מגע, אבל הקשת ממיתה רק ע"י שזוק מרחוק, ואין בעצם כוחה להמית חרב. ולפ"ז מובן היטב שתפילה ותקנה ע"י אנשי כה"ג ועצם תיבותיה יש בהם כח להועיל וכל המתפלל תפילותו נשמעת, אבל בקשה שנעשית ע"י כל יחיד ויחיד תלוי מי הוא המבקש, אם הוא מספיק גדול אז בקשתו נשמעת וכמו שצינו יש לו חולה בביתו ילך אחיז חכם ויבקש רחמים, וא"כ הוא קבשת שהשימוש בו מפועל רק בשימוש נכון.

מט ג-ד. ראובן כבורי אתה וגו' פני כמים. וברש"י משום שחללת את השכינה שעלית על יצועי תפסיד את הכהונה. מה הקשר בין חילול כבוד השכינה לקליחת הכהונה מראובן. מתרץ הגה"ק מאוסטראביה י"ל הנה רש"י בירושל' מספר לנו מה הטעם שראובן בלבל את משכב אביו, משום דחס המקום על כבוד הדין יותר מכבודו. וא"כ כאן חס על כבוד אמו הצדיקה שלא תהיה פחותה משפחת רחל, וזה עדיף על כבוד השכינה עכ"ד. והנה איתא בנדרים לב. דהטעם שניטלה הכהונה מ"שם בן נח" הוא משם שהקדים ברכת אברהם לברכת המקום, ואל"ב דראובן שם עשה בסדר בזה שהקדים ברכת אברהם לברכת המקום (כי ס"ל שכבוד צדיק באמת כן עדיף על כבוד המקום) א"כ לשיתנו הכהונה היתה יכולה להשאר אצל שם ולא דווקא אצל צאצאי אברהם, (אלא או"ל אצל בנות תמר בתו של שם שיצאו ממנה פרץ וזרח).

מט ה. שמעון ולוי אחים כלי חמס כרותיהם. אומר רש"י שהם היו בעצא אחת על מכירת יוסף כיון דכתיב ביה ויאמרו איש אל אחיו ועתה לכו ונהרגו (לעיל לו יט) מי הם? את תאמר ראובן או יהודה הלא היו נגד הריגתו, ואם בני השפחות הרי לא היתה שנתם שלמה שמי' והוא נער את בני בלהה ובני זילפה. ישכר וזבולון לא היו מדברים בפני אחיהם הגדולים מהם. ע"כ שמעון ולוי הם שקראם אביהם אחים. ויש להקשות מדוע על בני השפחות לא אמר רש"י שהטעם הוא כמו בישכר וזבולון שלא היו מדברים בפני אחיהם הגדולים מהם? כך מקשה רבי יונתן איבשיץ. ומתיר תרוץ נפלא ע"פ כתובות קג. דאיתא שם: כתוב כבד את אביך ואת אמך לרבות את הגדול, אומר רש"י דלפינן מ"ו את אמך ויו יתירה, והרביב הוא באם, כי אם היה הגדול גורם נזק לאם בלידתו לא היית יכול להוולד ולכן צריך לנהוג בו כבוד. לפ"ז מיושב נפלא כי בני השפחות יכלו לדבר בפני אחיהם הגדולים כי היו אחיהם רק מאב ולא היוצרכו לכבדם ולכן הוצרך לטעם שהוא נער את בני בלהה, משא"כ ישכר וזבולון.

מט ט. מטרף בני עליה. אומר רש"י ששיבח את יהודה על ששלק את עמרם בהריגת יוסף ואמר מה בצע כי נהרגו את אחינו וגו'. וצריך ביאור: א. הרי גם ראובן הציל את יוסף בזה שאמר שנשליכהו אל הבור ולא נהרגו אותו בידיים, והתורה מעידה שכונתו היתה לבוא אחר כך להוציא אותו מהבור ולהשיבו אל אביו - אז למה יעקב לא הודיע לו, מה גם שלפי התוכנית שלו ההצלה הייתה יותר גדולה משל יהודה, משום שהצילו ממיתה לחיים ולא זו בלבד אלא שעל פי תוכניתו יוסף היה אמור לחזור לאביו מיד. ב. הרי רש"י מסביר מה בצע כי נהרגו וגו' מה ממון, היינו שלא נרויח כסף אם נהרגו אותו, וצריך ביאור מדוע חבר יעקב שלוח

פרשת ויחי תשפ"ד

את יהודה דווקא על זה שאמר שאין רווח כספי בהריגה ולכן עדיף למכור, לא היה יותר מתאים לשבח אותו על ההצלה עצמה שאמר "וידנו לא תהי בו כי אחינו בשרנו הוא?" ונראה לומר שיש הבדל יסודי בין ההצלה שהציע ראובן לבין ההצלה שהציע יהודה. אל"בא דראובן, פסק המיתה שהאחים פסקו על יוסף היה נשאר כשהיה אלא שכונתו היתה לעשות תרגיל ולהבריח אותו מהבור ולהשיבו אל אביו. ואילו יהודה עקר לגמרי את דין המיתה, ע"י שתי טענות. הטענה האחת "וכיסינו את דמו", כלומר אם אנחנו מסתירים את דין המיתה שהטלנו עליו סימן שאינו שלמים עם זה, ועל זה הוסיף ואמר "מה בצע? דהיינו בואו ונמכרונו, ועצם הסכמתם למוכרו היא ההוכחה שאינו יעייב מיתה שהרי מי שחייב מיתה לא עומד למכרה" - ולכן יעקב, שהוא סמל האמת, ככתוב "יתן אמת ליעקב", הודה דווקא ליהודה על שהמדיח האמת על תילה בה, שביטל את האשמה של יוסף והודה שמענישים אותו בגלל קושי של האחים לסבול אותו ולא בגלל שליוסף מגיע עונש מיתה. ולפ"ז מובן גם מה שרש"י מוסיף ומזכיר אחרי ההודאה ליהודה על הצלת יוסף "וכן בהריגת תמר שהודה צדקה ממני". דלכאורה קשה מה הקשר בין הצלת יוסף להודאה "צדקה ממני", אלא מוכח שהשבח ליהודה הוא לא על עצם ההצלה אלא על שהוציא האמת לאור שיוסף לא היה חייב מיתה. (תביבוח הפרשה).

נ ה. אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר כריתי לי וגו'. רש"י מביא מהמדרש שנטל יעקב כל כסף וזהב שעשה בבית לבן ועשה אותו כרי והביא לעשו ואמר לו טול זה בשביל חלקך במערה. האוסטרובצאר ביאר את הטעם בחשבון שיעקב נתן ללבן עבור חלקו במערת המכפלה את כל מה שהרוויח בבית לבן. הנה איתא בבכורות נ. שהארבע מאות שקל כסף שנתן אברהם לעפרון תמורת מערת המכפלה היו מאה סלעים בכל שקל (רש"י שם) נמצא ששילם 40 אלף סלעים. ובמדרש רבה (עג יא) מובא שליעקב היה ששים ריבוא (600000) צאן מביית לבן. והנה מבואר בזבחים מח. ששוויה של ששה הוא מעה כסף וא"כ היה ליעקב מבית לבן 600,000 מעות, והנה סלע הוא כד' מעות נמצא ש 600,000 מעות הוא 25 אלף סלעים. (25 כפול 24 שווה 600) ומצינו בכתובות נ. שיעקב הפריש חומש ממכסיו דכתיב וכל אשר נתן לי עשר אשערנו לך. א"כ א"כ הוא הפריש חומש מעשרים וחמש נשאר לו 20 אלף סלעים וזה בדיוק השיעור של חלקו של עשו במערה (כי העשרים השניים היו שייכים ליעקב כל גם הוא יורש במערה כי כ"א קיבל מקום קבורה האחד בזה).

נ י. ויבואו עד גרון האטד וישע לאביו אבל שבעת ימים. וקשה ע"ז א. מדוע רק יוסף התאבל ולא שאר האחים. וביותר קשה הרי דין אבילות הוא רק מהקבורה, ואיך התאבל הרבה קודם שנקבר אביו הרי זה מהלך כמה ימים עד ארץ כנען מקום קבורת אביו? ואי אפשר לומר שכיוון ששמו אותו בארון וסתמו במסמרים זה נחשב לסתימת הגולל והיו קבורה כמו שפוסק הטור, משום שמשובר בסוטה שעד הקבורה היה ארונו של עקב פתוח, שמשופר שם שחוששים בן דן העיף את ראשו של עשו וזה נפל בין גרליו של יעקב שמשמע שהיה ארונו פתוח. וא"כ איך יוסף ישב שבעה? מתרץ המהרש"א מכאן ראה לשיטת הרמב"ן (מובא בטור סיי שעה) דכשמוליכין המת מיעיר לעיר כיוון שמשרוהו ליד המוליכין אותו לעיר אחרת חלה אבילות על הנשואים באותה העיר, וא"כ ניחא דהרי כל האחים עלו עם אביהם לנענן לקבורו, ואילו ליוסף מלכי כנען לא נתנו לעלות מחשש שיכבשו את מולדתם, ולכן הוא נשאר בגרון האטד ולכן רק הוא התחיל אבילות ברגע שיצאו מהעיר כי אצלו זה נקרא כבר כסתימת הגולל.

נ יד. וישב יוסף בצרימה וגו' לקבור את אביו אחרי קברו את אביו. ותמוה כפל הלשון, לקבור את אביו, ושבו אחרי קברו את אביו. מתרץ הרגאטשובער דהנה בירושלמי בתענית איתא שאבות העולם מונחים בקברם בדרך היסב. והנה דרך היסב היא כך: כשהם שניים, אז הגדול מיסב בימין והשני לשמאלו, וכשהם שלוש הגדול באמצע, השני עובר לימינו והשלישי לשמאלו ברכות מו: והנה בתחילה נקבר יצחק לשמאלו של אברהם, וכשהגיע יעקב היו צריכים להעביר את יצחק לימין אברהם כי הוא חשוב מיעקב. ולכן כתוב שהוא **קבר את אביו יעקב אחרי קברו את אביו של יעקב** דהיינו יצחק שהוציאו מהקבר והעבירו לימין אברהם. ולכן ג"כ בפרק נ פ"ה כתוב בקברי אשר כריתי לי, כי יעקב בעצמו חפר את הבור שנקבר בלסוף. וכן בפסוק ושכבתי עם אבותי וקברתני בקברותם, זה פשוטו.

נ לו. וימת יוסף בן 110 שנים. בגמ' בברכות דף נה. מבואר שיוסף מת בגיל צעיר מאחיו משום שהנהיג עצמו ברבנות. ובפרקי ד"ר"א כתב שכיוון שמעו עשר פעמים שאומרים בעדד אבי לב מחה הורידו לו עשר שנים מחייו. ויש להקשות לפי הטעם הראשון למה הורידו לו עשר שנות חיים. די היה להוריד לו רק שנה אחת על שהנהיג עצמו ברבנות? וי"ל שמצנינו בסוטה מידה טובה מרובה ממידת פורענות פי שבע, כי במידה רעה משלמים פי שבע א"כ מידה טובה מינימום פי שבע. והנה יוסף סבל במצרים 13 שנים. 12 שנים שבת אלו שנה אצל פוטיפר. ואם מכפילים את זה שבת אלו מגיע לו 91 שנים טובות א"ל יוסף מלך במצרים רק 80 שנה. ולאן נעלמו 11 שנים? מ"ל שעשר הורידו לו על עבדך שאמר עשר פעמים על אביו. ועוד אחת על שהנהיג עצמו ברבנות. מתוק האור בשם החת"ס.

מאמרי מוסר וסיפורי מענייני הפרשה

כוחה של מילה טובה: בפרשתנו ולבן שיניים מחלב. אמרו חז"ל טוב המלביץ שיניים לחברו ממשקה חלב. וידוע שבמילה טובה אחת אפשר לבנות עולמות ולהפוך את העולם לטוב ומעולה יותר, ואמירת בוקר טוב יכולה להפוך בן אדם ולהצמיח פירות. ולפעמים אדם מגיע לשמים ומראים לו המון המון זכויות ועושה הוא לא יודע מתי עשה ואז אומרים לו פעם פירגנת ואמרת מילה טובה למישהו והוא ע"י כך השתפר והתחזק, ואתה הוא זה שנתת לו כח להמשיך ולהתעלות וכל הפירות הן בשכר המילה הטובה שלך. וכל אחד יכול לבנות הרבה ולעשות פרויקטים אדירים גם בלי פרוטה אחת. הגמ' אומרת שהנותן פרוטה לעני זוכה בשש ברכות, ואילו המפייסו דהיינו שאומר לו מילה טובה זוכה באחד עשרה ברכות, ולמה? כי הוא נתן מילה טובה, ומילה טובה זה הרבה יותר מכסף, כי כסף מתכלה אבל מילה טובה נשארת לנצח. זה נוסף באדם ביטחון ואמון וכח לשנים ארוכות, לכן השכר הוא כמעט פי שניים. כל מה שצריך לעשות בסך הכל זה לומר מילה טובה לפני, ומילה טובה והתייחסות מעודדת יכולה לשנות, להפוך עולמות ולהציל דורות שלמים, וכל אדם שמצליח באיזה פרויקט גדול שעושה, זה רק בזכות מילה טובה ששמעו אי פעם ממישהו. ואמירת מילה טובה היא חובה ולא רק זכות, ובפרט בסביבה הקרובה של האדם כבן הזוג, ילדים, הורים, מורים, וחברים, שעניינם נשואות למילה שלך, ולפי מה שתאמר להם ככה הם יבינו, ויהיה להם עתיד מזהיר, ומה שלא אמר להם על ידך זה חסר להם הרבה ילדים, הורים, מורים, וחברים, שעניינם נשואות למילה שלך, ולפי מה שתאמר להם ככה הם יבינו, ויהיה להם עתיד בניין שלהם ונבנפם. גם מסיבנינו של כ"כ הרבה אנשים עצמאים ומילה טובה, לאיזה מחמאה, לאיזה התפעלות ממעשיהם או מדבריהם ובכמה אותיות בכמה מילים אפשר לחרוץ גורלות, לתת אנרגיה ולעשות המון לנפש השני. הזוהר אומר שאדם שיכול לומר לשני מילה טובה והוא לא אומר הוא נענש ע"כ. וכתבו רבותינו שמטעם זה מתו 24 אלף תלמידי ר"ע משום שלא אמרו ופרגנו מספיק לחבריהם, ובגלל שהיו תלמידי ר"ע שאמרו זה כלל גדול בתורה על עניינים אלו נענשו ע"כ. כשאתנו נעשה הארת פנים אחד לשני, על ידי זה נזכה שהקב"ה יאיר לנו את פניו ונוושע. **להלן סיפורים כמה מילה טובה יכולה לעשות.**

רבי ישראל שפירא האדמו"ר מבלוז'וב היה נוהג לצאת לטייל מידי יום. הרבי שהיה ידוע בדרכיו הנעימות האהובות, תמיד עזר לברך לשלום כל אחד שנקרה בדרכו, יהודי כלא יהודי. אחד האנשים שאותו נהג לברך בטיוליו היומיים, היה איכו ג'ר בשם "מילר" היחסים ביניהם היו גויים בעיירה הזו לא היו טובים במיוחד אדון מילר לא היה מגיב כלום, אולם הרב שפירא לא נרתע ולא התייאש, יום אחר יום הוא היה מברך את אדון מילר השתקן בשלום לבניו, עד אשר לבסוף מילר נהיה משוכנע ברצינותו של הרבי, והחל להטיב לברכתו בהרמת כובע ובשמץ על פיו. דבר זה נמשך במשך שנים רבות, אך התרחיש הזה פסק כשהגיעו הנאצים, הרב שפירא ומשפחתו יחד עם כל שאר התושבים היהודים של העיירה נשלחו למחנה ריכוז, הרב שפירא הועבר ממחנה ריכוז אחד למשנהו, עד שהגיעו לעיט האחרון אושוויץ. הוא ירד מן הרכבת ופקדו עליו להצטרף לתור שבו נערכה הסלקציה, ליבו פרפר, מיד גיעת תורו, מה יהיה פסוק הדין, שמאלה למות... אז ימינה לחיים. הוא היה בדרך אדם אחד בלבד המהיש שהיה מופקד על הסלקציה, למרות הפחד שלו הביט בסקרנות אל פניו של המפקד, אותו רגע האיש פנה להביט בו, ועיניהם נפגשו. הרב שפירא קרב אליו ואמר בשקט "בוקר טוב אדון מילר!" עיניו של האדון מילר קרות וסתומות זעו לשבירי של שניה, בוקר טוב אדוני הרב! הוא ענה גם בשקט, ימין לו... חיים! רבי אביגדור נבנצל סיפר: על מעשה שהיה עם דודו ז"ל שהיה עורך דין בגרמניה וכשעלו הרשעים לשלטון פנה יום אחד השוער הנכרי בבניין לדודו, וגילה לו כי עליו לברוח מיד, כי מתכוונים לפגוע בו. שאל אותו הדוד למה גילית לי את המזימה? הנכרי השיב: כיון שהינך יהודי בבנין זה שמברך אותי לשלום מדי יום. **ידוע** החידוש ישראל הקדישו ג"כ זמן רב להתייחס לכל אחד בסבר פנים יפות. מסופר על רבי יחזקאל אברמסקי כי בליל שבת כמה חודשים קודם השתלעוה ישב בביתו ושווח עם אחד מן הקרובין, לפתע נשקעה דפיקה בדת, הרבינת פתחה את הדלת, וממקום מושבו אצל השולחן הבחין רבינו שבדלת עומדת השכנה האלמנה, שבה הלפית את צער בדידותה. למרות חולשתו הרבה, נטל רבינו את תשעים שנותיו, וניגש אל הארוחת האלמנה, וקיבלה במאור פנים מיוחד במינו, בירכה בלבביות רבה, ואחר כך אמר לה: רציתי לשאול דבר מה, הנה קנו לי השבוע בגד חדש, מה חוות דעתכם על הבגד? כך שאר רבינו ברצינות רבה, כשהוא מראה על הבגד, וממתין ומצפה לחוות דעתה של הארוחת האלמנה.

וכמה יחס אפי קטן נותן לחבר נראה בסיפור דלהלן: אחד האברכים בארץ יום אשה הגיע לביתו והמנה לחתונתו של אחד מבחריו לשער באיזה מקום ועולם לא היה ביניהם קשר מיוחד, אבל זאת שמח לראות שחברו זוכה להינשא ולהקים בית בישראל. אולם לתדמיהו לא היה גבול, משהבחין כי לא הזמנה מצורך כרטיס טיסה לאנגליה, שם עמדה להיערך חתונתו של אותו בחור. כרטיס טיסה לחתונה בשבילי? והרי מאז שנשאתי לפני כשנתיים ועוברת את הישיבה, לא ראיתי את אותו בחור, בקושי זוכר אני את קלסתר פניו, מה זה עלה בדעתו של החתן לשלוח לי כרטיס טיסה? מן הסתם נפלה כאן טעות. הגיע הוא עד מהרה להחלטה, כרטיס הטיסה הלזה מיועד למישהו אחר, ועלי

להזדרז ולהודיע לבעלי השמחה על כך. לא קל היה לו לאתר את מספרו. חשף הסלפון של החבר באנגליה, אבל הוא התאמץ ונעה זמנה. חיג את הספרות ביקש ושווח עם החתן ומשהציג את עצמו, זכה לתגובה נרגשת ובולט צפויה, אני מקווה לראות אותך בחתונה שלי - אמר לו חברו החתן בהתרגשות רבה - שלחתי אליך כרטיס טיסה, לא אני מרגיש שאתה ממש המחותן הראשי בשמחה שלנו. התדמיה ששיקתה את לשונו של החבר הישראלי, הבהירה לחתן עליו להסביר את כוונת דבריו והוא פתח וסיפר את סיפורו: כשהגעתי מאנגליה ללמוד בישיבה, עברתי על תקופת השתלטה קשה עד מאוד, לא הכרתי את השפה, ולא את המנטליות, לא היו לי חברים, וגם לא משפחה שאפשר לנסוע אליהם בחופשות, הייתי בודד ואכול געגועים, כל יום שעבר הוביר את החתונה הרעה שקיינה בקרבי, על שמוסף מספר חודשים העתית למסקנה כי עלי לעוד לביתי שבאנגליה, לעזוב את הישיבה שכל כך רציתי ללמוד בה, לעזוב את האווירה המרוממת אשר נסכה בי חשק גדול ללימוד התורה הקדושה, לעזוב את השיעורים העמוקים אשר העניקו לי טעם בלימוד, לעזוב את היכל ולחזור. בבוקר שלמחרת אותה החלטה גורלית, כשפסעתי בצעדים איטיים ועצובים לעבר בית המדרש, ניגש אלי לפתע אחד מהבחורים שביעור שלי, בקושי הכרתי את הבחור הזה, אפילו את שם משפחתו לא ידעתי, "בוקר טוב" אמר לי הבחור הזה, וחיך חיך רחב, תוך כדי שהוא מיישר קפל קטן שהיה בצווארון של החולצה שלי, הנה עכשיו אתה נראה מסודר ויכול להיכנס לבית המדרש ולהתחיל ללמוד. ככה צעדנו שני יחד, כשהבחור מתעניין בכנות בשלומי, ואני חשתי בנעימות ההולכת וכובשת את כל ישותי, הנה מישוה שם לב אלי, למישהו איכפת שהצווארון שלי יהיה ישר, מישוה ומתעניין בי, וחרתי לחדר שלי משמעות בעיני, הוצאתי את החפצים שהיו כבר ארוזים במזוודה, ומיהרתי להתקשר לבית הורי שבאנגליה, כדי שיבטלו לי כרטיס הטיסה שהוזמן בעררי. "שינתי את ההחלטה שלי ואני רוצה להישאר בישיבה" כך בשרתי להם, ורצתי היש מהר אל הסטנדר שחיכה לי בהיכל בית המדרש. הוא השתתק לרגע קט ואחר סיים האמרו: בחור הזה שבכותו נשארתי והמשתי לעלות ולהתעורר בין תהליה של הישיבה, הוא אתה... בזכותך נשארת עוד שנתיים בישיבה, והפכתי להיות בן תורה אמיתי, בזכותך זכיתי להתארס עם בת תלמידי חכם, ובזכותך אני עומד עכשיו להקים בית של תורה, בזכותך... הכל בזכותך, ואתה המחותן הראשי בחתונה שלי. (משמרת השלום).

יעקב הוא בחור יתום מאב, נולד בבית חרדי. פטירת האב ורוחות ההשכלה שגשבו בעונו באותו הזמן, גרמו לו לנטוש את קיום התורה והמצוות, באחד הבקרים הוא התעורר משנתו, ונזכר שזה יום פטירת אביו שביקש ממנו לפני פטירתו להקפיד לומר עליו קדיש ביום היארצייט לעילוי שמתו. בבוקר עוד חשב להתעלם ולשכוח מהמשימה המוטלת עליו, אך מצפונה היהודי ורגשותיו לאביו המנוח לא נתנו לו לעשות כן, והוא החליט שהוא יאמר היום קדיש בבית הכנסת. במקום מגוריו החדש עדיין לא דרך בבית הכנסת, הלך הוא לכיוון שכיוונו אותו הגיע לבית הכנסת ותהה איך יקבל את פניו, אחוזו אז באמצע שמו"ע הוא המתיח בשבלנות לסוף התפילה ואז פתח בקול רם באמירת קדיש לעילוי נשמת אביו המנוח. התפילה הסתיימה בעוד יעקב חושב באיזו דרך ייצא באופן בו לא יפגוש בעיניהם של המתפללים, מתקרב אליו יהודי נשוא פנים שעל פניו חיוך רחב, ומציג עצמו כרב העיר רבי יצחק דוב הלוי במברג, שלום עליכם פתח הרב את שיחתו עם הבחור, הוא התעניין לשלומי ובאשר למצבו בחיים היומיומיים בלבביות כנה ואמיתית כן, שבכוחה לפתוח לרבבה של אבן. הרב ביטא בפניו את התפעלותו והערכתו לכתוב ממנו, שעל אף רוחות ההשכלה הסוחפות צעירים בגילו לפרוק לגמרי עול תורה ומצוות, יעקב אל ונסחף בזרם העכור, והוא שומר בנאמנות על המסורת ועל הקשר ליהדות ומצוות. דמעות של התרפקות על מילותיו החמות והאהובות של רב העיר, שידע להעריך בכנות את מאמציו לשמור על קשר ליהדות. יעקב יצא מבית הכנסת ומחשבות חרטה הציפו אותו, רוח טהרה עברה עליו, והוא החליט לשוב אל אביו שבשמים ולחזור אל כור מחצבתו. שנתיים אחרי אמירת הקדיש, יעקב כבר עמד תחת חופתו בחור ירא שמים ומבית חרדי קלה כחמורה. כלתו, אף היא שומרת מצוות ומבית חרדי מובהקת, יחד הם מניחים את היסודות לבנין האיתן, ומקימים בית נאמן בישראל כדת משה וישראל. שנים עברו, שלשה עשר ילדים נולדו במשפחה, כולם הלכו בדרך הישרה, שבייל אותו סלל האב בגיעה רבה יחד עם האם דרך התורה והמצוות. כיום מביאה ומחמישים שנה אחרי אמירת הקדיש ההוא, מונים צאצאיו למעלה מחמשת אלפים נפשות בלי עין הרע כן ירבו, כאשר כולם יוצא מן הכלל ושומרי תורה ומצוות, וחלקם הגדול תלמידי חכמים עצומים מהם מרביצי תורה וחכסידות ידועים. אחד מאלפי צאצאיו של אותו יעקב שסיפר את המעשה אמר תארו לעצמכם שהרב במברג לא היה מחליט בדעתו לגשת לאותו בחור אורח לשאול בשלמו ולהעניק לו מילה טובה והערכה כנה, מי יודע מה היה קורה? הוא היה עולה לשמים לתת דין וחשבון על מעשיו בעולם הזה היו חמשת אלפים נשמות מקבלות את פניו וזעוקות לעזמתו, למה לא הצלת אותנו? עם מילה טובה אחת, עם חיך קטן אחד, היית מביא אור לנשמתנו, כמה פעולה טובה אחת יכולה להיות משמעותית ומשפיעה לנצח נצחים.

אווירה של הסברת פנים, היתה שרויה בבית התלמוד קדום, גם במשך כל ימות השנה, והיו מתאמנים בכך במיוחד, לפי תקנות קבועות. במיוחד הקפידו בענין זה לגבי אורחים, וכמעט ששרר עם מנהג קבוע לקדם כל אורח בהושטת יד ובברכת שלום עליכם, בידידות ובמאור פנים. סח רבי משה רוזנשטיין מנהל ישיבת לומז'ה, על ביקורו הראשון בימי חברותו בישיבת קלם. שכנסתתי למסדרון הבית, יצא לקראתי צעיר אחד הושיט לי יד ונבחרת פנים ובבת צחוק, ושאל לשלומי, אימתי הגעתי לכאן? ואם יש לי מקום ללינה ולאיכלה וכדו'. מתוך הפגישה הידידותית הזאת הייתה בוטח שצעיר זה הוא ידני ותיק שלי, אלא שפניו השתנו ואיני מכירו. אך לאחר רגע, בא צעיר נוסף, ושוב חיך לקראתי כאל חבר נעורים, והתעניין בי ובאכסניה שלי, ובכל המתווה אינך, הצטערתני שזכרונך וטבעת עיני כה לקו, עד שאינני מכיר את ידידי מלפני שנים. אך לאחר שצופעה זו חזרה ונשנית פעמים רבות, וכמעט כל תלמידי הישיבה קידמו מיני באותה צורה מאירת עינים, תפסתי, שכך מנהג המקום. **רבי שלמה וולבה** סיפר על בעל תשובה ששאלוהו כיצד חזר בתשובה? והשיב: שהוא יליד עיר חילונית, ובשכונתו גר רק יהודי חרדי אחד, השכנים אינם רגלים לומר שלום אחד לשני, רק החרדי הזה, כל בוקר פגשתי אותו, ואמר לי במאור פנים "שלום" התחלתי לחשוב איך מכל השכנים רק הוא אומר לי שלום במאור פנים? כנראה שהתורה הזו אמת, התקרבותי לקיום מצוות, חיך אחד ברחוב, ועולם מלא של דורות ההולכים בדרך הישר. **בסלבודקה היה הסבא מקפיד מאוד שיקבלו כל אדם בסבר פנים יפות**, ופעמים רבות היה הסבא מסלבודקה נוזף בתלמידים שהיתה הבעתם נוקשית למדי. פעם ביקר בביתו בחור אחד מותיקי ישיבת מיר, שעבר בסלבודקה בדרכו מליטא לפולניה, הסבא העיר לו כמה פעמים שישנה את הבעתו הרצינית מדי, ועלה חיך על שפתיו, הלה שהיה מוחנך כל ימיו לרצינות, לא היה יכול לשנות מהרגלו ולפי חיך. ראה בזה רבי נתן צבי ליקוי נפשי גדול, והסיק מסקנות מרחיקות לכת כפי שנקבע קודם לכן.

נכדו של הרב נתן צבי מיועד לנסוע בחברת אותו בחור לישיבת מיר ולגנוב את הגבול שבין ליטא לפולניה, לאחר השיחה הנוכרת ביטל הרב נתן צבי את התכנית הזאת ולא הסיק ששכנע ללווה לאותו בחור, בנמוק שהוא מסופק בזכויותיו וחושש לסכנת דרכים. אחד הבחורים מותיקי ישיבת המוסר, לא פעם אל הרב נתן צבי לבשר לו שהוא תארוס, הרב נתן צבי הרגיש בו שהוא רציני מדאי, והוכיחו על אשר אינו מגלה פנים מסבירות, גיש בזה משום חובה רבה, ועל אחת כמה וכמה במקרה שלו שיש לו כלה בביתו. **מסופר על רבי שלמה זלמן אוירבאך** שהיה מאיר פנים לכל אדם, ואף בעת שפנטרה אשתו הרבנית, והיה בדרך לחדר המתים שבעשר צדק, פגש באברך שלא ידע מענין הפטירה, וסיפר לו הלה שאשתו ילדה בשעה טובה לפני שעה קלה, הרב האיר לו פנים, התענין בשלומה של היולדת ובשלום הך הנולד. ועד כדי כך האיר הרב פנים תמיד כלולם, עד כדי כך, שבינים פטירתו, לא מצאה העיתונות תמנה כשואה עם מבט רציני לפרסמה, כיון שבכל תמונות הרב היה מחייך. סיפר רבי משה אהרן שטרן זכורני כי פעם עליתי עם רבי שלמה זלמן לביתו אחר התפילה, והיה בחץ מזג אויר סוער ביותר, עד כי חזקו והפיאות של הרב התבדרו והתפוררו אנה ואנה. ואולם קודם שכנס הרב לביתו, הקפיד לסדר את זקנו ופאותיו למראה הרגיל, ונימק טעמו, וכי האשה אינה צריכה לראות את הבעל נכנס מפורז ומפורז, אלא צריך הבעל להראות לבני הבית מסודר, ובסבר פנים יפות ומסבירות. המשיח המשיחאי ואמר יצאתי להתפעלות בשעה זו, אחרי חמישים שנה מנשואיו, עדין חושב את שלמה זלמן כיצד להסביר פנים יפות לרבינו, כך כראש אדם גדול. **מסופר** על האדמו"ר מצאנז' זצ"ל שבסעודות שבע ברכות היה משתדל מאוד לשמח את החתן, אירע ופני החתן ועל אף שאמר כמה מילתא בדביוחתו לא עלתה בידו להעביר על פניו צל של חיך. פתח וסיפר: הרה"ק מנאסאד הקפיד ביותר שלא לעבור על מה שאמרו חכמים כל הנחנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות, ועל כן היה מרבה לומר מילי בדביוחתו עד שהחתן העלה חיך על שפתיו. פעם ארע, ומה שעשה ואמר לא העיל, ניסה על פי כוחו בפיו לעשות קולות משונים של בעלי חיים, והוא על פי כן לא עלתה בידו. עד שהרים את ידו על החתן, ודגדגו בחזקה או אז העלה חיך על פניו, ואמר: יצאתי ידי חובתי ואפשר לברך ברכת המזון. כאשר סיים רבינו את סיפורו, עלה חיך על פני החתן, ואמר רבינו: הנה גם אנו כבר יצאנו ילידי חובתנו ונוכל לברך ברכת המזון.

מסופר על בעל הלשם שכאשר הוציא את ספרו העוסק בקבלה לשם שבו ואחלמה התפרסם הספר מאד בכל מקום בארץ ובעולם. הספר הגיע לידיו של בעל הבן איש חי שהיה חי באותו דור, והוא התפעל ממנו מאוד, וכשנודע לו על אדם המתעתד לעלות לארץ ישראל, אמר לו: כאשר תגיע לארץ, תכנס למחבר הספר ותגיד לי בשמי שהספר הסב לי קורת רוח מרובה. כשהזמן לשלוח לחיות בקרבת מקום, נכנס אליו ומסר לו את דברי הבן איש חי. הרב בשמעון בכתב הדברים, קים מכסאו והצביע על גליונות הכתובים בכתב ידו, בהסבירי לשלוח, גליונות אלו הם חלק שני של הספר והתלבטתי מאוד אם להוציאם לאור או לא, כי לא קבלתי שום תגובה ראויה על הספר, ובזכות מה שאמרת לי עכשיו בשמו של הבן איש חי, אני אוציאם בעזרת ה' לאור עולם. **מתוך דברי חיים לרבי יוסף חיים אליהו שליט"א**

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

שאלה: עד כמה ראוי להתאמץ ולהשקיע בקיום מצוות ביקור חולים? **תשובה:** בפרשתנו מסופר שיעקב היה חולה ואז הלך יוסף עם שני בניו לבקר. ברור שמצוות ביקור חולים היא חלק בלתי נפרד מנשיאת נפרד עם חברו ומצוות אהבת ישראל. וצריך האדם שיהיה לו רחמנות על כל יהודי שחולה, וכן צריך שיצטער ע"י, ואיננו בנדירים על המבקר את החולה ניצול מדינה של גהניום, ואם ביקר את החולה ה' ישמרו מיצר הרע, ויחיהו מהיסורים, וכולם מכבדים אותו, ויהיה לו הרבה רעים טובים. וביקור חולים אין לו שיעור, וגם גדול לקטן, ואפי' מאה פעמים ביום. ועוד איתא בנדרים שהמבקר את החולה גורם לו שיהיה ויש שאינו מבקר גורם לו שימות. וביקור חולים כולל נשיאה בעל השתתף בכאבו ולהתפלל עליו. ידוע שרבי עקיבא איגר שהיה גאון עלם הקדיש רבות מאוד זומנו עבור חולי ישראל ואף הקים בית חולים מיוחד עבורם, וכן עשה הרב מקלוזינבורג שהקים בית חולים גדול בנתניה. ורבי חיים קניבסקי לפחות פעם בחודש היה משתדל ללכת לבקר הרבה חולים בבתי חולים שונים וכן נוהגים רבים מגדולי הדורות.

שאלה: בפרשה מובא שיעקב ברח את יוסף שלא ישלט בזרעו עין הרע. מה הלחש שרבי חיים קניבסקי היה מציע למנוע עין הרע? **תשובה:** כדאמרינן הכהנים ברכת כהנים יוחנדי' לומר יאנא מוזעא דיוסף קאיתנא. וכן יש משפט במגילה ג. לומר יזאא דבי טביחי שמנה מצינא. ויש לחש שרק יחידי סגולה יודעים זאת, ומי שמרגיש וחושש מעין הרע טוב שילך להוציא זאת, ויש גם לחש לעין הרע מחז"ל שמופיע בסידורים בפזמונים של מוצ"ש.

שאלה: אדם שעוברים עליו יסורים, וכל הזמן הוא מרגיש שיש עליו דינים, מה יעשה בשביל לסיים את היסורים ולהסיר מעליו את הדינים? **תשובה:** האור החיים בפרשתנו מביא שהרפואה הכי טובה היא לצרות היא קבלת היסורים באהבה ובהנחה, שיש רצון ה' כעת לעשות לנו יסורים וזה הדבר שהכי טוב לנו כעת. ואם אדם מפנים עניין זה לעצמו, שהיסורים הם מידי יתברך ומקבל באהבה, אז הוא זוכה שיסורו ממנו הדינים ויפסקו ממנו היסורים. וכן כותב רבינו יונה בשערי תשובה שער רביעי שאדם הרוצה להגן על עצמו מיסורים אז כשמגיעים לו יסורים הוא יצדיק את הדין ויבין שיהיה בגלל שעבר עבירות וזה יהיה לו מגן מהיסורים הרבים הארוכים לנפשו. מהראוי להביא את מכתבו המיוחד של החזו"א ז"ל: הכל עוברים את החיים בעולם, אלא שיש המקבלים את כל האורעותיהם מתוך שמחה, ויש המקבלים זאת בעצב ובכבי. הנגיד בין כך ובין כך לא ישנתה. אי"י מוטב לעבור זאת עם חיון, עכ"ל. האדם בעצמו יכול להחליט שבגלל מה שקרה לו הוא נהיה מסכן ותולתי ומתמיד לא הולך לו. והוא גם יכול להפוך כל דבר להצלחה ולא צריך להיות קוסם בשביל זה, אלא לקבל החלטה. ואדם שחי כמסכן הוא תמיד מרגיש קרוב ללוב של החיים, וכל דבר משקיע אותו עוד יותר באומללות שלו. וכדאי לאותו אדם להשתחרר מהעניין הזה מהר לפני שיהיה מאוחר, כי מהתבכיינות לא יוצא כלום. ורק מי שהופך כל מצב להודמנות וכל קושי למפגע, לא נשבר אלא מתמודד עם הקושי, הוא יצליח תמיד ויהיה מוערך על הכל. ויש הרבה הרבה דוגמאות של אנשים שקרו להם מקרים והם הפכו את זה למפעל חיים. הדוגמאות לכך הן רבות: 'עלה', 'יאהל שרה', 'זכרון מנחם', 'חיקוק', 'סירת נעורים' ועוד דוגמאות רבות.

שאלה: ביום ראשון הבעל"ט מתחילים ימי השובבי"ם, מה צריך לעשות בשובבי"ם? **תשובה:** המשנה ברורה סו"ס תרפ"ה מציינ' לדברי השע"ת והבאר היטב בעניני שובבי"ם, ושמ איתא שיש הנהגים להתענות בימי חמישי של שובבי"ם. וכתב הארי"י שימים אלו מסוגלים לתקון עוון קרי יותר מכל השנה, עכ"ד. ובקהילות רבות וישביות שונות קיימים נוהגים הנהגות יפות שמרבים בתורה ובעבודתו וסגיופים איש לפי דרגתו ומעלתו. ורבי חיים ויטאל כותב שבימים אלו אדם קודש עצמו במותר לו, וביאורו להתרחק מתאוות ובפרט מתאוות האכילה, ודבורים נעשה ע"י חזקת **חיצוני דברים אלו יזכה לכפרה על כל היבורים האסורים שהוציא מפיו במשך השנה ובפרט עוון לשה"ה**, כן כותב הפרי מגדים שם. והתיקון העיקרי בימים האלו הוא ע"י לימוד התורה שהוא יותר מכל תעניתו שבעולם. וכתב הסטיפלער בקריינא דאגרתא ששעה אחת בלימוד תביבה לפני הקב"ה יותר מכל תעניתו והוא המכפר הגדול ביותר שיש וכמשי"ב שבו"ע תקעה. וביכתיב ראש' הרב חיים מלולאזין כתב בשם הגאון שעיקר התיקון נעשה ע"י לימוד התורה הקדושה, היינו גמי' עם תוסי' בעיון וז"ל שם: העובר על רצון הבורא ידון ביסורים נוראים ואין לו תקנה כי אם במיתה, ומסיים: וכל העוסק בתורה ניצל מהיסורים כמי"ש אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכובר. רבי שריה דבילצקי היה אומר בשם הגר"א, שבימים אלו יש למעט בדיבור רק הדברים ההכרחיים, והיות דו"ח קשה מנשוא היום, אך בכ"א אדם יקח לעצמו מספר שעות ביום להתחוק בעניין זה או לפחות למעט בדיבורים אסורים כלשה"ה, ניבול פה ושקר ויתקן עצמו במותר לו, או לפחות שעה ראשונה של הסדר הוא יתחוק בזה, ובזכות זה יזכה לתקן את כל פגמיו הרבה יותר מכל תעניתו שבעולם. **ויש להוסיף שעיקר התיקון של שובבי"ם זה בשנה מעוברת כשנה זו ומתקן יותר משנה פשוטה.** כמ"כ ידוע מהספרים הקדושים שיקם השומר יחולד לקבלת התפילות

כמו ימים נוראים. ויש קהילות שהקפידו לסיים בליל שישי באשמורת הבוקר ספר התהילים.

שאלה: אנשים רצים משימה לשימה, והם כל הזמן במצב שלא גומרים לעשות משימות, האם זה טוב לאדם או צריך יותר מנוחה? **תשובה:** מגר"א בפומיה של רבי יחזקאל ליונסטין על הפסוק וירא מנוחה כי טוב וגו' ויש שכמו לסבול, והיינו שאם אדם מחפש מנוחה בעוה"ז הוא לא יישב לנוח ולקרוא ויתון ולא יתמודד כל היתר על הטעם הטרדות והלחצים שלו ועי"ז הוא לא ימוטט, כי עי"ז קצת מנוחה, רק לשבת ביושר מעש זה הכי גרוע, וסיפוק יש רק כשאדם בעשייה. ויש להוסיף שהרבה פעמים אדם צריך לטרוח על הבנה בתורה וכן טירחה לכל עניין, וצריך לזכור שידוע שמה שבא לאדם בקלות הוא מאבד מהר. וטבע הבריאה הוא שרק מה שמגיע ע"י טורח וגייעה ובעמל ממשך ללנות את האדם ושגאר לו לצנח. ויש המזכירים בהקשר זה את העובדה ששוויץ שהיא ידועה בתור מדינה הכי גרועה ושלורה יש שם את העשירות הכי גדולה, ובכ"א אין שום מידען בעל שם שיצא מקירבה, ואין משם שום אדם שהוא מיוחד כמו אחד שקיבל פרס נובל על איזה הצלחה וכדו'. וכל כך למה? בגלל שההצלחה המיוחדת מגיעה רק ע"י עמל. ולהבדיל אלו שעמלים בתורה הם המצליחים לגדול ולצמוח.

שאלה: באיזה הלכות כדאי מאוד להשקיע מינקות ועד שיבה? **תשובה:** הלכות שבת והלכות ברכות שעל מי שאינו בקי בהם התבטא העירות דבש שהוא אמנם יהודי אך אינו נחשב לאדם ישראלי רח"ל.

שאלה: מתי הוצא החשמל? **תשובה:** עד יז טבת תר"ם היו משתמשים רק בנרות וזה הדבר היחיד ששימש לאור כשלא היה שמש וירח. ובשנת תר"ם, השבוע לפני 130 שנה, המציא תומס אדיסון את הנורה הראשונה, ובכך שינה את פני העולם.

שאלה: מתי הזמן הכי טוב לבקש על פרנסה? **תשובה:** בהשכמת הבוקר.

שאלה: בלילות שבת הארוכים של החורף מה ראוי לעשות? **תשובה:** ידוע שבשבת אפשר להשיג המון קניינים בלימוד התורה, וכמובן היציר מתגבר אז עד למאוד, וברור שהבחורים שהשקיעו בלילות שבת זכו לקבל גישמלא מיוחד בלימוד והרפעה על כל השבוע, וכן לגבי אברכים הרב שך היה מעורר ע"כ רבות שלא ישרפו את לילות השבת, וכמובן צריך להזהר שלא יפריע לשלום הבית.

שאלה: מתי הזמן הכי טוב לעבוד על המדות? **תשובה:** רבינו יונה בפירושו על משלי כותב, שאחרי שאדם ירגיל את עצמו בימי הנערות ללכת אחרי תאוותו יתחוק הכח המתאוות שבו, וכאשר יגדל וישלם כח שלו הוא יתקשה מאוד להיפרד מתאוותו, ע"כ צריך שיעזרוהו אביו ואימו ויזכירוהו בימי הנערות ואז גם כי יזקין לא יסור ממנו. אבל בימי הזקנה רחוק הדבר החלפין את הטבע ואז יצטרך טורח גדול ועמל עצום להפכו פשוטו. ואי"כ התשובה היא שלעבוד על המידות זה שייך רק בתור ילד ונער כי אח"כ זה כבר קשה מאוד ובספר חסידים כתב שלשונת הרגל לא טוב כשגודל זה כמיתה.

שאלה: האם ראוי לאדם שמרגיש בריא להיבדק אחת לתקופה כדי לדעת שבריאותו אכן תקינה? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי היה אומר תמיד כמה שפחות לחטט בגוף האדם, אך בוודאי ששאלם חש חולשה או נמצא בגיל ובמצב שחושש היה אומר רבי חיים שמן הראוי לבצע אחת לתקופה בדיקות שגרתיות לראות שאין לאדם בעיות כלשהן כמו סוכר או יתר ל"ד, ולבדוק שאין חוסר בגוף במשהו וזוהי השתדלות ראויה למנוע מחלות, ובמיוחד לאנשים בגיל מבוגר. וכתי' ישאל לרבותיו.

שאלה: מה בדורות החלש הכי נצרך ללד ולבחור? **תשובה:** החזו"א היה אומר שצריך לתת לבחור כפית של כבוד פעם אחת ביום, והוסיף ע"כ רבי יצחק הוטנר שהיום צריך לתת צלחת של כבוד וכפית לא מספיק, עידוד וכבוד זה הכי נצרך. הרב אלישיב היה אומר שפתיחה על השכס וכדו' כמובן מהלב נותן ג"כ המון לבחור.

שאלה בחושן משפט: ראובן נדב דירה לשיבה על ידי שרשם בך שהדירה תהיה שייכת לאחר פטירתו לשיבה, לאחר כך ראובן נדב בטאבו את הדירה על שם בניו האם הישיבה יכולה להוציא מבניו את הדירה? **תשובה:** לכאורה אי"א לחייבם ליתן את הדירה לשיבה. לגבי נדב חלקו בזה הב"י והרמ"א, ועיין בסימן ריב סק"ט בפתחי תשובה בקצותיה רצ' סק"ג ורנ"ב סק"ג. מדין מצווה לקיים דברי המת נראה שאין כאן כיוון שלא הושלש. מצד אמירתו לגבוה. ועיין בקצות רנ סק"י שבימינו זה ל"א כן. אמנם לבתיבות חלק ע"כ.

הלכות וענייני הפרשה וענייני היום: מקצת הלכות בענייני יששכר וזבולון שבפרשתנו. בהסכם ישכר וזבולון, אמר רבי חיים קניבסקי, שלא צריך לכתוב את השכס, כי כלפי שמיא גליא שיש הוסכס, ומה שמצוינו ששעה כן החז"א הוא משום לשך את הזבולון. ולענין האם נגרע מחלקו של היששכר והאם עדיף לא לעשות, ועונה תמיד רבי חיים קניבסקי בשם החזו"א שאם זה יגרום לו שילמד יותר טוב (ובוודאי זה יגרום) רצון ה' שיעשה השכס בוודאי שעל האדם מוטל לעשות רצון ה'. וכמו שאמר החזו"א לרבי יוסף דינקלס (קובץ אגרות א מט) מאי נפק"מ אם זה יורד מהעוה"ב אם תלמד יותר טוב אז זה רצון ה' (ולגוף העניין

אמר החזו"א שזה מחלוקת האם יורד מהשכר, ומצינו באור החיים שמות ל יג ד"ה עוד ירצה וכ"כ החיד"א וכן בבני יששכר וכן בהפלאה שהסכים שישכר וזבולון לא מתנכה כלל חלקו של היששכר ומקבל שכן שלם, ובמהרי"א וכן במשך חכמה פליגי ע"ז). האם לנשים יש דין של יששכר וזבולון בעזרתן ללימוד התורה של הבעל? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי אומר שנים יישבו ליד הבעלים שלהם בעוה"ז. ידוע שרבי יוסף חיים זוננפלד אמר לאשתו שבגללה הוא יישב בגי"ע, כי היא שולחת אותו ללמוד והיא מקריבה הרבה בשביל זה, אז אפי' שהוא לא לומד כמו שצריך, לה מגיע גן עדן והרי זה לא מתאים שהיא תשב בלעדיו בגי"ע אז אפי' שהוא לא לומד כמו שצריך הוא יישב בגללה. וכן מובא בחז"ל שהזבולון מקבל גי"ע גם אם היששכר לא לומד לשמה. והשתופת עם יששכר וזבולון ה' לגרום שכל לא יהיה ליששכר שום עול אז הוא מקבל חצי חצי, ואם נותן פחות אז מקבל פחות כפי מה שנותן. וחלק מהפוסקים כתבו שהזבולון מקבל אותו שכר בדיוק כמו היששכר.

מידע זה יש להימנע מלקרוא בשבת. רעיונות ופטרונות שנשלחו להשבוט. א. מה ניתן לעשות בדפי עיתון? תשובה: אי אם שומרים מאלו בצלחת ח"פ ורוצים שישאר חס אפשר לעטוף בנירות אלו (לא עוזר כמו האמצעים העיודיים אבל בהחלט מעולה) בי' יש אומרים שאפשר לקנות איתם מראות (צריך קצת אומץ... לא ניסיתו בעצמך) ג' אפשר לקרצף איתם כלי כסף (עם חומר יעודי) ד' לעטוף כוסיות בשתוף!!! לבגדים לבגדים, בצבונני לא ניסיתו. אחר כתב משהו דומה: מרטיבים את אזור הכתם במיץ לימון, מפזרים מעל מלח ומניחים בשמש לייבוש מלא. אח"כ מכבסים או משפשים את אזור הכתם עם שמחת שיניים עם פלואור ומכבסים. ג. **לגבי הסרת כתמי דם מבגדים,** מי חמצן ממיס את הדם מיד. ד. **איך ניתן לשמור על מרקם אחיד באפית לחות שלא יתפורר?** יש לבצע מספר לישות - כלומר ללוש את הצדקה לחכות כששתיים בלעז מינוס ולאחר מכן שוב לישא הצדקה ולחניק לחצי שעה ושוב חוזר חלילה חצי שעה המתנה לישא. כאן אפשר כבר להכניס לתנור אחרי שעה ועינין להוסיף סיביות לישות ולתפחות לשיפור המרקם. ה. **תרופות לאפטיב נבה** שמעתי מתימני זקן לחתוך שום ולמרוח את הצד החשוף (הפנימי) של השום על הפצע, קצת שורף בתחילה אבל בעוה"ז יעורר מאד. עוד דף עם הרבה עצות לאפטיב בפה ניתן לקבל במייל. יש לשלוח בקשה למייל המופיע בסוף העלון. ו. **למבא גרון** שמעתי וניסיתי ובס"ד עור-לצחצח שיניים עם שמחת שיניים, ולבלוע מעט מהקצף של הצחצוח, מאד מחטא ומרפא את החיידקים בגרון. ז. **לעצרות** שמעתי פלוצקע שעבניה מאד עוזרת לשרור בעוה"ז. או לאכול אגס על הבוקר. כמ"כ משווק היום בכל הבתי מרקחת מוצר בשם טורמולקס ללא צורך במרשם רופא, וכל הרופאים ממליצים עליו לבעיות עצירות בכל גיל ובכל מצב... הוא בניו על סיבים תזונתיים, כך שגם אין בזה שום סיכון, וגם לא חשש התמכרות... המחיר בסביבות 50 ש"ח...משפיע תוך יום יומיים. כמ"כ יש כדור טבעי של חברת סופרב בשם RELEASE שעור לנו גם במקרים ששום דבר לא עזר. לגבי עצירות, לבשל סלק ולשתות את המיץ או מיץ שזיפים. ח. **לעקיצות** יש את שמחת פניסטיל, ומי שנתקע בלי, יעורר למרוח גנבניה, וכן רוק של האדם (החומציות שברוק ושבעניה מנטרלת את הארס של היתוש) שמעתי מאיכר כפרי. ומניסין זה עובד. **עוד פתרון:** כדאי לאכול כל יום שני תמרים מהזן הרך לא יבשים כתוב בגמרא שזה משלשל ויועיל לרפואה גדולה ט. **למישיהו שביקש עצה לילד בן שתיים שלא צמחנות לו השערות** יש פתרון שמאוד עוזר לקחת הרבה הדסים להרתיח או לשים בנטלה לבערך חצי שעה ולהכניס את המים לתוך שפריצר אפשר לקנות בהכל בשקל ולהספריץ כל יום לפני השינה. י. **בקשר לבעיות של הריח בפה** לא לאחר צחצוח זה קורה משאריות אוכל בין השיניים אצלי זה נגמר אחרי שיננית ועי"י ניקיון יסודי כל יום בין השיניים עם חוט דנטלי. **אחר כתב:** ריח לא נעים מהפה-- מגיע לפעמים מחורים שיניים. ולפעמים כי אצילות לא מסודרות צריך ללכת כל יום. וכידוע גם בעיות בעיכול עלולות להביא לריח רע בפה. יא. **בענין מה ששאלו שבוע שעבר על הגמ"ח sms,** יש לשלוח מייל לכתובת s3546515@gmail.com, ואם מקבלים מייל חוזר עם מספר והוראות. יב. למי שיש שמיות פוד סינטיטי ועדיין קר לו אפשר להוסיף מלמעלה ציפה או אפילו שתיים וזה מעבד מצויין! ק' הגיעים ומחמם משם. יג. **מה ששאלו שבוע שעבר על דם מהאף:** מניסין אישי: סבלתי מזה לפני בערך 15 שנים, עד שעשיתי צריבה בהדסה עין כרם (זה לא ניתוח, שובי"כ עושים צריבה קטנה באף, זה לוקח כמה שניות), ובי"ה עד היום זה עוזר. משחת זיפר נגד צלקות ניתן להשיג בטלפון: 0504133242. **יד. בקשר לילד בן 11 שחוקק את הבוכה כל לילה חצי שעה ויותר.** כנראה שהוא רגיש לחלב ואם הוא יונק האמא צריכה להפסיק עם החלב. לאחרונה זה נכנס למודת השינוקות ורגיש לחלב ומגיע כמעט עד לפיקו"י. גם הלידה בת 11 שקמה כל בוקר עם כאבי בטן כנראה רגישה לחלב (או לחיטה - גלוטן) צריך לבדוק ולנסות. כמ"כ כדאי לבדוק לה צליאק. מניסין! כמ"כ

לפעמים זה בגלל שיניים/כאב בטן/תולעים/כינים. אחר הבה: ישנו תוסף תזונה הנקרא 'עצירון' עורר מאוד מניסיון. **טו. פתרון לעור קשה בהך הרגל:** למרוח שכבה דקה של שמן זית כל יום על כף הרגל. **טז. כיצד מורידים כתמי סיד מחולצה:** מגרדים את הסיד היבש ומשרים את אזור הכתם במתמיה של מים וחומץ או בחומץ בלבד, התאם למגבלות הבד. לאחר מכן מוכסים. פתרונות לרוב הבעיות כאן הובאו בהרחבה ע"י מכתב הרבים ואפשר לפנות אליו בשעות הערב: 054-8457778

התורה חסה: למי שיש תרונות בעציות דלהן מתבקש לשלוח פתרונות למייל שבתוך העלון: היכן ניתן להשיג את תרסיס SOD נגד צלעים בפה. **א.** איך נכנסים למייל אם שוכחים את הסיסמא. **ג.** איך מחליפים סיסמא במייל. **ד.** אשמח לקבל פתרון לקוששים מהראש. **ה.** אם יש למישהו פיתרון לעייפות. אני נרדם באמצע הלימוד אפי' באמצע שאני מדבר אם יש למישהו איהו משוה טבעי או לא טבעי שעושה עירנות מוגברת קפה ונס קפה לא עוזר. **ו.** בקשת עזרה לטיפול בצירוף חודרנית באצבעות היד. **ז.** לאחר טיפול בפצע בגרות [חציקונים] נותרו על העור צלקות [כתמים] אדומים תחת העור] שנמשו גם לקבל עצות איך מתפטרים מהם. **ח.** בקשת עזרה בהורדת כתמים של נוזל משתח נעליים מחולצה לבנה. **ט.** מחפשים מישהו מאנייש שאימץ את עקרונות הבריאות של קינגסטון קלינק - יש לנו כמה שאלות בעיקר לגבי תוצרת אורגנית וצורת ההתנהלות בשבתות וחגים. תודה רבה. **י.** איך ניתן לנקות כתם שנמצא בקצה השרוולים של החליפה. **יא.** מדת הפיתרון לילדים כסוסים ציפורנים. **יב.** אשמח לעזרת איפה משיגים גרפיקות לגנטו (לדפי קשר) ועוד וכן סתם עבודות. **יג.** ילד כבן 12 שממאץ בעיניים ומעקם את הפה בעיקר בזמן שהוא מדבר, איך אפשר לטפל. **יד.** מה זה הפקט של נעילת ארונות ע"י מנגט איפה אפשר להשיג את זה. **טו.** מה לעשות עם זובובים שחורים בעיקר במטבח ולא עור כלום להרסיקם גם לא אנטי פליי. **טז.** רצינו עצה לדלת של מרפסת סוכה שנמצאת בחדר שינה איך אפשר לאטום כדי שלא יכנס רוח שמקרר מאוד את החדר (ישעדין יהיה אפשרות לצאת ולהיכנס).

חידות

חידות סיכום פרשת שבוע תשובות לפי סדר הא – ב
מתיאם גם לילדים: א. על ראש מי הניח יעקב יד מינו? אפרים. ב. היכן נקברה רחל? בית לחם. ג. מי מהשטים כל גדודיו ישובו לנחלתן? גד. ד. מאיזה שבט הגיע שמשון הגיבור? דן. ה. פסוק אומרים בקריש שלק המיטה? המלאך הגואל אותי. ו. תהינה לראש יוסף? ולקודקוד נזיר אחיו. ז. מי שמח באבתו? זבולון. ח. מי ערף את ראשו של עשו? חושים. ט. מה כתוב על מלבני שינים לחבירו? טוב ממשקו חלב. י. מי היה אריה? יהודה. יא. מה נלקח מראובן? כהונה. יב. מי הוא אל של שמעון? לוי. יג. היכן נמצאת השכינה? מעל ראש החולה. יד. לאיזה בעל חיים נמשל דן? נחש. טו. מה ביקשו אחי יוסף מיוסף? סליחה. ע. מה סבל יששכר? עול תורה. פ. עלו לקברו של יעקב רכב ו- פרשים. צ. איך יוסף אמרו ליוסף אבד? ציונה לפני מותו. ק. מה עשו בני יעקב לאלבמה? קברו אותה. ר. אפרים ומנשה יהיו כמו? ראובן ושמעון. ש. כמה שנים חי יעקב במצרים? שבע עשרה. ת. ויאמר אליהם יוסף אחי אל? תיראו.

חידות פרשת שבוע: א. על מה נאמר ברש"י שעושה חסד בלי תמורה? ש. איזה שם מוזכר בפרשה בבי' פסוקים צמודים פעם מלא ופעם חסר? ג. מה הקשר בין פורים לפרשה (מונא ברש"י)? ד. איזה רה"ט מוזכר בפרשה שלוש פעמים? ה. איזה מלאך מהפרשה ברכתו פטר את הפת? ו. איזה מילה באשכול מופיעה בבראשית 4 פעמים כל פעם בעלת משמעות אחרת? **חידות תורניות:** ז. שאלה מר"פ שריבר: איזה שני פרקים במסכתות השי"ש מתחילים באותה מילה. שני הפרקים האלו הם איזה פרק במנין של פרקי המסכת, ושני המסכתות האלו נמצאות באותו המקום במנין המסכתות באותו הסדר שלהם? ח. היכן מצינו בשבת אופן שבושגן יהיה דינו יותר חמור ממזיד? ט. איזו עבירה בתורה יקונה צריכה להיעשות כפי הפעמים שמוזכר בתורה? י. איזה דבר יום אחד מותר יום אחי"כ אסור, יום אחי"כ מצוה יום אחי"כ אסור דאורייתא? **חידות שאלות את הילדים שעדיין לא קראו את התשובות כאן:** יא. איזה דבר יש לו ארבע רגלים והוא לא חיה? יב. איזה בעל חי מעופף תחילת שמו הוא של של זכר וכן שם של חיה, וכשקרא במלואו הוא שם של נקבה? יג. איזה דבר של ירוב הבתים והוא רואה ואינו ראי? יד. איזה סבא ונכד כתובים בשמנה עשרה באותה הברכה (חץ מהאבות)? טו. איזה מאכל שמים אותו ברוב המאכלים (המבושלים) ואותיותיו הוא כינוי לאדם מלא? טז. איזה משפט מנחם בשעת צרה המאכזב בשנת שמחה? יז. אח של אח שלי נמצא ואמא והוא לא אח שלי?

תשובות: א. עה"פ ועשית עמדי חסד ואמת. אומר רש"י שחשד עם המתים הוא חסד ללא קבלת תמורה. ב. פרק מט פסוקים כט ל' עפרון מלא ועפרון חסר. ג. רש"י מט כז כותב מרדכי ואסתר שם מורע בנימין לחקוק את שלל המן. ד. מיטה. ה. בגמי' בברכות מד: מובא המבנה על פירות גינורט. ו. פטר את הפת, מפני שהם מתוקים וחשובים מפת. ז. שכם. י-1. כתף. שכם עניה שכם. ט. מובא הרגל בב"ק. כיצד אשת אחיו יקבל שלם עיר שכם. 3- שכם בן חמור. 4- שכם אחד על אחיך בפרשתנו. ז. כיצד הרגל בב"ק. כיצד אשת אחיו ביבמות. ח. הנאה ממשעה שבת שתערב ברוב, בשוגג זה לא מתבטל כי זה דבר שיש לו מתירים כי שרי' למוצי"ש. ובמויד

זה בטל כי זה דבר שאין לו מתירים (משנ"ב שיח' ה מביא בזה מחלוקת עיי"ש). ט. השוטה יין נסך בשוגג מתענה חמישה ימים כפי הפעמים שמוזכר בתורה נסך (מלבד משנה תורה) דרכי משה י"ד קכג. א. (מחספר עידודו). י. לגזו. י. ציפורנים יום ד' מותר ה' אסור ו' מצווה ז' אסור דאורייתא. יא. מיטה, יב. דבורה. יג. קוקר. יד. אתה חונן ליאדו. יז. אנוש מלאמ לאנוש בינה. טו. שָׁמֶן אדם שָׁמֶן. טז. גם זה יעבור. יז. אינא בעצמי.

חידון משמעות מילים לפרשת ויחי: י"ב משמעות למילה "מרי": א. בעלים (בראשית מ"ט כי"ג "בעלי חצים", וברגות מרי פלגותא. וכן מרא קמא). ב. טעם רע (משלי ה. ד' "ואחריתי מרר כלענה", ובמצודות צירן שם עשב מר). ג. צער (משלי י"ד י' "לב יודע מרת נפשו", וכן קהלת ז' כ"ו "ומוצא אני מר ממות את היום", ד. סרר (בן סרר ומורה, זקן מר, משלון "מרי" ע"י משלי י"ז "אך מרי יבקש רע", וברש"י דבריו מרי וסרבנות). ה. מיסטר (קיצור המילה מאנגלית). ו. שם אדם (רש"י ברכות מ"ד ב' "מיר בר רב אשי שהוזכר בשמו ובשם אביו"). ז. כלי הפירה (עירובין ל"ה א' מרא וחצינא, וכן מגילה כ"ח א' דרי מרא אכיתפיה, וכן ב"מ ל"ו א' מפקדי מריהו). ח. הרב (אמר מר, וכן מר סבר ומר סבר). ט. המרה והחלפה (תוס' ב"מ כ"ה ב' ד"ה כאבח ב"ת קוליס). י. אדוני (פסחים י"ג א' ונימא מר, ועוד רבה). יא. תער וסין (שופטים י"ג א' "ומורה לא יעלה ר' ראשו", וכתב הספרנו בראשית כ"ו ל"ה דזהו ג"כ לשון "מרת רוח"). יב. בושם (ע"י רמב"ן פ"י כי תשא עה"פ מר דרו). מאת הגאון הגדול רבי שמואל קניבסקי שליט"א.

הגיגים המיועדים לאלו שיש להם תועלת מזה
דיווח: לנוכח ההפצות חסרי התקדים וההישגים חסרי התקדים של הצבא, ניכר מחסור הגדול בתקדים. ארה"ב תשלח לישראל רכבת אווירית עמוסה בתקדימים.

אחד אמר לחבר שלו הלוואי שיהיה לי כסף לקנות פיל. החבר שאל אותו למען השם מה אתה צריך פיל? לא אני לא צריך פיל אני צריך את הכסף.

פעם עובד בחברה אחת אמר לחברו אם הייתי רוטשילד הייתי יותר עשיר ממנו. הוא שאל אותו למה, הוא ענה לו כי גם היה לי כסף כמוהו וגם את הכסף שאני מרויח מהעבודה.

רופא התקשר למטופל: יש לי חדשות רעות וחדשות גרועות יותר מהם, החדשות הרעות הם שנתו לך עשרים וארבע שעות לחיים, שאל אותו המטופל מה כבר יכול להיות יותר גרוע מזה, ענה לו הרופא החדשות היותר גרועות הם שאני מנסה להשיג אותך כבר מאתמול.

מישהו יודע להסביר למה תמיד הטשולנט שרואים בתמונות יותר טעים מהטשולנט שמונה בצלחת?

נאבדו של המשקפיים. אין לי בעייה לראות כמה ימים קצת מטושטש. אבל במה אלא אגרד באוזן?

הרגע הזה שאשתך שואלת אותך אם אתה יכול לשטוף כלים, להוריד כביסה ולשמור על הילדים עד שהיא תסיים לנות, ואז אתה נזכר שהיה כתוב בעלון שעליך לומר "בשמחה".

אומרים ש"מים שקטים חודרים עמוק". אז אומרים.

טלפון חכם לטיפס. טלפון טיפס לחכם.

משרד האוצר שוקל להרחיב את היטל הפיקדון בסך 30 אג' הנוהג בבקבוקים חד פעמיים גם על טיטולים.

שף שרגא: בעקבות הביקוש לאוכל עם ממתיק מלאכותי, התחלנו להגיש גם מנות עם ממתיק מלאכותי ומפפריק מלאכותי וסודה עם בלוניות מלאכותיים.

יש כל כך הרבה גדים בעולם ומעניין שאף אחד מהם לא שוחה גב.

כשאני אהיה סבא אני לא אפחד ללכת בגשם.

שווער הדויד לחתן שהחליט לקנות לו שוטנשטיין. אמר החתן אם כבר אז אני מעדיף מתיבתא. אתה יותר אוהב ללמוד במתיבתא? התעניין השווער. ענה החתן: לא. המתיבתא מתאים לצבע של המזון.

אדם שמשפטו נמשך זמן רב נכנס לרבי מויוניץ צ"ל ובקש ברכה שיצא זכאי במשפט. הרבי מויוניץ ברח אותו שהאמת תצא לאור. אז ההוא התחיל לצעוק: אוי ווי, רק זה לא.

עוגת שוקולד - עשויה משוקולד עוגת גזר - עשויה מגזר עוגת שמרים - עשויה משמרים אבל ממה עשויה עוגת שיש?

מה אומר המקרר למזגן? שמור על קור רוח

פעם אחת יהודי, אמריקאי, ערבי וצרפתי עלו למטוס ברגע שהם התיישבו הדויד אמר: "צאו מפה עכשיו! אין לי זמן לבדיחות האלה"

מתי אתה נראה כמו מקק הפוך? באמצע הלילה כשאתה מחפש את הקצה של השמיכה.

שאלה: איך פמון שותה קולה? תשובה: סודה עם משקפי שמש!

שאלה: איזו מרר כמץן הכי אוהב בברך? תשובה: "ברוך שאכלנו משלוי"

למה דגים תפסים ברשת? כי אין להם כוח לחכות

מה היית רוצה להיות כשתהיה גדול? שיעון מעורר! עובד דקה וחוזר לישון עוד 24 שעות

איזו חיה נכנסת וישר מוחאים לה כפיים? יתוש.

תודה אדירה לכל קוראי העלון פעמיים, יה"ר שיסיק להם לקרוא פעם אחת. אני מעוניין להודות לפני הציבור לאחד מהאנשים המופלאים שקב"ה שלל בברכה, אדם גדול בתורה ומישי מופלג בשעות הבוקר, מיוחד בדורנו בהבנת נפש האדם ובסבלנות אין קץ, גדולי הדור רואים בו איש אמונם, דבוק במידותיו של הקב"ה כפירושו התומר דברת, הגאון הנדיר **רבי זאב (ועולול) גולדווטר שליט"א** מוולפסון - בני ברק. על זה שהעליו רבי עיני בדברי גדו"י. **אני מעוניין** להודות לחבור הדציק שבה את עצמי באופן שלא ניתן לתיאור למדן גדול שעוד ישמעו עליו רבות, משקיע עני כוחותיו בעליה מתמדת בלימוד התורה הברישי עדין לגדולות ונצרות הנער המופלא אהוב הבריות **רבי מוטי וורמסר שליט"א** שהשבעו נולד לו אח. יה"ר שכולם יזכו לאהבת תורה חסד ומצוות.

היכן ניתן להשיג את העלון

ניתן להשיג את העלון בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפניה בחצר ברחוב סוקולוב 23. **ובניהמ"ד המרכזי מניין אברכים 'פרדס כץ'** רחוב אבותצארה 9, **ובכולל 'מורשה ודעה' (בית כנסת הגדול)** בספריה בקומה ראשונה (חברון) בכניסה המערבית בקרטון בארון למטה. או ב**בשאר המקומות** ואצל המפיצים הקבועים **אין לקחת יותר מעלון אחד בשום מקום ללא אישור.** כמו"כ ניתן להשיג את העלון **במודיעין עילית** (לא כמות) רחוב מיוס חמישי בכניסה לחנות ש.מ.ח. - שרתי משרד רחוב רשבי"ו 49. **כן ניתן להשיג בהר יונה נוף הגליל** אצל רבי שמחה שולמן שליט"א שהוא מעולם לא מרגיש שלמית תמיד רוצה להגיע להיות יותר גבוה ממה שהוא. **כן ניתן להשיג בירושלים** בשיבת מיר אצל האדם גדול רבי דוד רוטשילד שליט"א. או אצל הצדיק הנדיר שאני זכיתי להיות ממערציו רבי אבי פרידנר שליט"א **עבודות** אני כל שבוע מתחזק מדרים שנשלחים לי בשמו. **בירושלים בשיבת קמניץ** אצל החבור החשוב עדין לגדולות בנש"ק רבי מיכאל זילברמן שליט"א. עוד בירושלים - **רמות א** משפחת בשארי רחוב לואי ליפסקי 42 דירה 5. **בבית שמש** אצל הגבאי המיתולוגי בשיבמס אלו הופך את בית הכנסת שלו לממלכת התורה גם לתינוקות של בית רבן במסגרות לימוד שונות ומגוונות רבי נחום זכרש שליט"א בבית הכנסת אור אליהו רמב"ש ג'. **וכן בשיבת מרן הגר"מ שטרנבך** - צוק הנביא 7 רמה ג'.

בביתר: בשיבת ברכת מרדכי אצל החבור החשוב והצדיק יהושע פרידמן במספר 0548500891. **בנתבות** בבית בוכריס. ובבית יצחק, ובבית מהרי"י. **ברחובות** בשיבת מאור התלמוד, אצל החבור החשוב ישי רות נ"י. **בירושם** אצל רבי מיכאל גולדנברג שליט"א האיש והחשיב שבירוחם. **באופקים** בבית כנסת שערי פתילה (פריקט). **בקרית גת** בביה"כני שומרי אמונים ובבי"כ קרעטשניף מיוס שיש. **בחולן יחזקאל:** בבית כנסת המרכזי. **באשדוד:** בבית כנסת החיד"א רובעג אצל הצדיק המזכה הרבי הגדול רבי יצחק משגיחה שליט"א **בנוצם** בשיבת נר זרח. **ברכסים** אצל האדם המיוחד אציליבור רבי יוסף המארי שליט"א. **ברעננה** אצל משפחת זכאי רחוב נעמי שמר 9/5 טלפון: 052-6903395. **בפתח תקווה** בבית הכנסת בני הדר: אוהל אברהם. שירת מרים. קהל הסתדר שליט"א בעש"ט צאנו גור ויוצאי חברון, ע"י רבי יואל פינהנדר שליט"א. וכן בשיבת אור ישראל וכן בשיבת עטרות שלמה. **בראשון לציון** אצל הנ"ל: וכן בעיר **אלעד** בשיבת כנסת יחזקאל ותורה בתפארתה ובשיבת הר"ן ע"י רבי יואל פינהנדר שליט"א.

עוד באלעד בבית הכנסת עמק החלכה על היימלמל המסור הצדיק רבי יצחק רבי שליט"א. **בצפת:** בעייל ישיבת צפת ע"י האדם שזכה בהרבה ממתקים וחילקם לעניים רבי אברהם לויסון שליט"א. העלון יחולק גם במניין הנץ שע"י איילת השחר. **בקרית אתא:** בבית הכנסת מאקווא ירושלים 3 **ברמת השרון** אצל האיש שיועד להודות תמיד בפה מלא בלי בושה וכן דניאל פוסטבסקי שליט"א בבית הכנסת מורשת אבות וכן בבית הכנסת אגולת ישראל וכן בבית הכנסת וכולל הוד צבי. **בחזרה** בכולל אדרת אליהו בראשות הרב נתנאל יקותיאל רחוב הגדוד העברי 13. **בעפולה** בביה"כני נחא ישראל בשכונת עפולה עילית או אצל האיש שאין כבר מה להוסיף עליו מרוב זכויות רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **ביד בנימינ:** בשיבת דרכי איש אצל החבור המופלא בתורה ויר"ש רבי ישראל מאיר נידאם שליט"א. **בעכו:** רחוב גיבורי סיני 32 על הסטנדר בכניסה לשיבה. **בחולון:** בכולל ערב שע"י ביהכ"ס סטה משה של ר' בלצאל בן שלום שליט"א אצל הצדיק יקר משה טוב שליט"א. **במנצ'סטר** אצל רבי שמואל א. הורביץ שליט"א: 4447425793110. **בארנגטינה:** בקהילת שובה ישראל במקום המיועד לעלונים. ובשכונת פלורס בשיבה של הרב דינעס.

ניתן להוריד את העלון בעמדות קול הלשון וכן את העלונים של כל חמש השנים האחרונות. הדרכה: נכנסים לקול הלשון. מקישים על חיפוש רבנים. לכתוב מערכת שבת. מקישים על פתח תיקיה. מקישים על תיקיית הודות גליונות. מקישים על לבית התורני. ומורידים מה שרוצים. ולא מקישים יותר.

כמו"כ ניתן להשיג במייל: 456alon@gmail.com יש לדיוק

במייל ולכתוב בודאס 456 ואח"כ alon@gmail.com

השתתפות בהוצאת העלון לפנות: 0527633431. או בינדרים פלוס - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבים תלוי במסייעים! אפשר לשלוח משם הודעות.

ניתן להשיג את העלון בכתב גדול במייל הנ"ל.